

HỘI THẢO TẬP HUẤN

Đảm bảo an toàn môi trường – xã hội cho đầu tư phát triển nông lâm nghiệp bền vững ở Tây Nguyên: Từ chính sách đến thực tiễn

TP. Buôn Ma Thuột, tháng 4/2018

Giới thiệu

Việt Nam đang chứng kiến sự thay đổi mạnh mẽ trong lĩnh vực đầu tư sản xuất nông lâm nghiệp về cả cơ cấu, quy mô và lựa chọn ngành hàng, thị trường. Đây là sự chuyển dịch, tiếp nối phát triển hàng hóa nông lâm nghiệp theo chuỗi giá trị, gia tăng hội nhập thị trường toàn cầu sau gần 03 thập kỷ duy trì tăng trưởng nhanh và ổn định, góp phần đảm bảo cân bằng cho nền kinh tế quốc gia và ổn định xã hội trước các tác động của khủng hoảng tài chính khu vực, toàn cầu. Hiện nay, Việt Nam đã có 10 mặt hàng nông lâm nghiệp đạt kim ngạch xuất khẩu trên 1 tỷ USD, bao gồm: gạo, cà phê, cao su, điều, tiêu, sắn, rau quả, tôm, cá tra và đồ gỗ. Trong số này, Việt Nam được xếp vào nhóm quốc gia xuất khẩu hàng đầu thế giới về cà phê, tiêu, gạo, đồ gỗ,.. Mặc dù chỉ chiếm khoảng 1% tổng số doanh nghiệp trong cả nước, nhưng với gần 5.000 doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực sản xuất nông-lâm-thủy sản, chủ yếu quy mô nhỏ và vừa (đến tháng 08/2017), nhưng có vai trò đặc biệt quan trọng do có mối liên kết đến hàng triệu lao động là nông dân và gắn bó chặt chẽ với sử dụng tài nguyên đất đai, nguồn nước và đa dạng sinh học. Sản xuất nông nghiệp cũng là lĩnh vực dễ bị tổn thương và gánh chịu rủi ro cao từ tác động của BĐKH, hạn chế trong tiếp cận thông tin, thị trường và khoa học-kỹ thuật ưu việt.

Trong xu thế hội nhập toàn cầu, Việt Nam đã tham gia sâu rộng vào các hiệp định thương mại tự do (FTAs) với 16 FTAs thế hệ mới đã ký kết, sắp ký kết hoặc đang đàm phán, như CPTTP, EVFTA, RCEP, bên cạnh các hiệp định thương mại song phương. Tham gia các FTAs này không chỉ thực hiện, áp dụng ưu đãi thuế quan (với mức thuế cắt giảm dần về 0%) đối với hầu hết hàng hóa xuất nhập khẩu, mà còn yêu cầu các quốc gia thành viên phải tuân thủ và đáp ứng các tiêu chuẩn nghiêm ngặt về môi trường, tồn dư hóa chất, đảm bảo an toàn lao động hay quyền con người trong quá trình sản xuất (gọi chung là các biện pháp đảm bảo an toàn môi trường – xã hội). Vì thế, sản xuất hàng hóa nông-lâm nghiệp của Việt Nam cũng phải đổi mới và dịch chuyển theo xu hướng này như là một phần của quá trình cạnh tranh thị trường về cả chất lượng, giá cả và giá trị xã hội-nhân văn gắn liền với mỗi loại hàng hóa, thương hiệu sản phẩm.

Chính phủ Việt Nam đã và đang tạo nhiều cơ chế hỗ trợ, khuyến khích doanh nghiệp đầu tư vào lĩnh vực nông-lâm nghiệp. Nghị định 210/2013/NĐ-CP của Chính phủ đã tạo nhiều cơ chế ưu đãi cho các doanh nghiệp đầu tư vào nông nghiệp nông thôn, bao gồm các hỗ trợ về đất đai, thuế, hỗ trợ xây dựng nhà xưởng và đường giao thông. Với mong muốn thúc đẩy đầu tư, phát triển nông

ng nghiệp công nghệ cao, Chính phủ đã ban hành gói tín dụng hỗ trợ lên đến 100.000 tỷ đồng, và định hướng rà soát, sửa đổi các luật liên quan (Luật Đất đai, Luật Thuế thu nhập doanh nghiệp, Luật BVMT) nhằm khuyến khích và thu hút đầu tư sản xuất nông nghiệp quy mô lớn, hiện đại.

Sản xuất nông-lâm nghiệp ở Tây Nguyên đã và đang là vùng sản xuất hàng hóa nông lâm nghiệp xuất khẩu chính của Việt Nam với kim ngạch năm 2016 như cà phê (3,34 tỷ USD), hồ tiêu (1,2 tỷ USD), cao su, sắn, điều, gỗ. Tuy nhiên, vấn đề đảm bảo an toàn môi trường-xã hội trong đầu tư, sản xuất nông lâm nghiệp ở Tây Nguyên vẫn còn là một lỗ hổng lớn, gắn liền với các thách thức tuân thủ FTAs về kiểm soát sử dụng và tồn dư hóa chất, bảo vệ rừng tự nhiên, bảo tồn nguồn nước và đa dạng sinh học, tôn trọng quyền của đồng bào DTTS và cộng đồng địa phương đối với đất đai và văn hóa, quyền sở hữu về tri thức bản địa gắn liền với chia sẻ lợi ích công bằng... Trong bối cảnh đó, việc cung cấp thêm thông tin về yêu cầu và kinh nghiệm áp dụng các biện pháp ĐBAT môi trường – xã hội trong phát triển nông-lâm nghiệp là rất cần thiết, để nâng cao nhận thức và sự sẵn sàng của doanh nghiệp, tránh được rủi ro, khi tham gia vào thị trường xuất khẩu và nội địa. Trên cơ sở đó, Trung tâm Con người và Thiên nhiên (PanNature) sẽ phối hợp với Liên hiệp các Hội KHKT tỉnh Đắk Lắk tổ chức hội thảo tập huấn *“Đảm bảo an toàn môi trường – xã hội cho đầu tư phát triển nông lâm nghiệp bền vững ở Tây Nguyên: Từ chính sách đến thực tiễn”* với mong muốn sẽ tạo nền tảng kết nối đa bên giữa doanh nghiệp, cộng đồng và tổ chức xã hội trong việc thúc đẩy đầu tư có trách nhiệm đối với môi trường-xã hội trong lĩnh vực nông lâm nghiệp.

Địa điểm và thời gian:

- Địa điểm: thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk
- Thời gian: ngày 13 tháng 4 năm 2018

Đối tượng: Các doanh nghiệp và hợp tác xã hoạt động, đầu tư trong lĩnh vực nông-lâm nghiệp, như các công ty/doanh nghiệp thực phẩm, cà phê, tiêu, điều, gỗ, v.v.

Mục tiêu:

- Nâng cao nhận thức và hiểu biết của các doanh nghiệp về tác động môi trường – xã hội và các biện pháp đảm bảo an toàn môi trường – xã hội, tăng cường đa lợi ích và giảm rủi ro trong đầu tư phát triển nông-lâm nghiệp ở Việt Nam;
- Thảo luận về thực trạng đầu tư vào nông-lâm nghiệp tại Việt Nam nhìn từ một số khía cạnh: chính sách của chính phủ, yêu cầu của thị trường, các rủi ro trong đầu tư nông-lâm nghiệp;
- Chia sẻ kinh nghiệm, thảo luận về mức độ sẵn sàng và các thách thức trong việc tuân thủ, áp dụng các quy trình, quy định, hướng dẫn hoặc tiêu chuẩn trong nước và quốc tế trong đầu tư nông – lâm nghiệp;
- Thảo luận các định hướng áp dụng biện pháp đảm bảo an toàn MT-XH trong đầu tư nông-lâm nghiệp gắn với tạo dựng cảnh quan bền vững tại Tây Nguyên

CHƯƠNG TRÌNH HỘI THẢO TẬP HUẤN
Đảm bảo an toàn môi trường – xã hội cho đầu tư phát triển nông lâm nghiệp bền vững ở Tây Nguyên: Từ chính sách đến thực tiễn

Thời gian	Nội dung	Người thực hiện
8:00-8:30	Đăng ký đại biểu	<i>Trung tâm Con người và Thiên nhiên (PanNature)</i>
8:30-9:00	Phát biểu khai mạc	<i>VUSTA Đak Lak</i>
	Giới thiệu chương trình Hội thảo – Tập huấn	<i>PanNature</i>
9:00-9:30	Đầu tư vào nông-lâm nghiệp ở Việt Nam: xu hướng và chính sách	<i>Ông Lưu Đức Khải – Trưởng ban Chính sách Phát triển nông thôn, CIEM</i>
9:30-10:00	Rà soát các nguyên tắc và yêu cầu đảm bảo an toàn môi trường – xã hội có liên quan đến hàng hóa nông-lâm nghiệp trong các Hiệp định thương mại tự do	<i>Đại học Ngoại thương</i>
10:00-10:30	Nghỉ giải lao	
10:00-10:30	Từ rừng trồng đến thị trường đồ gỗ quốc tế: chứng chỉ rừng bền vững và các yêu cầu đảm bảo an toàn môi trường xã hội	<i>Ông Lê Khắc Côi, Chuyên gia độc lập</i>
10:30-12:00	Thảo luận	<i>PanNature</i>
12:00- 13:30	Ăn trưa	
13:30-14:00	Thực tiễn áp dụng các bộ tiêu chuẩn quốc tế về phát triển cà phê bền vững hướng đến đảm bảo an toàn môi trường xã hội	<i>CaféControl</i>
14:00-14:30	Đánh giá rủi ro và yêu cầu đảm bảo an toàn MT-XH trong hoạt động đầu tư vào đất	<i>Bà Nguyễn Hoàng Phương, PanNature</i>
14:30-14:50	Chia sẻ kinh nghiệm đầu tư phát triển nông sản sạch tại Đắk Lắk	<i>Công ty Cổ phần Nông nghiệp CNC Agrieco Việt Nam</i>
14:50-15:15	Chia sẻ kinh nghiệm: sản xuất hữu cơ	<i>Bà Dương Thị Kim Lợi, Công ty Cổ phần Xuất nhập khẩu Hoàng Phú Việt Nam</i>
15:00-15:30	Nghỉ giải lao	
15:30-17:00	Thảo luận và xác định các nhu cầu thúc đẩy doanh nghiệp áp dụng các biện pháp đảm bảo an toàn môi trường xã hội trong đầu tư nông-lâm nghiệp	<i>Toàn thể đại biểu</i>
17:00-17:30	Tổng kết	

